

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego
w sprawie **M.G.**

oskarżonego z art. 230 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 28 lutego 2018 r.,

kasacji, wniesionej przez prokuratora na niekorzyść oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt II Ka .../16

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w J.

z dnia 23 września 2016 r., sygn. akt II K .../15

1) oddala kasację jako oczywiście bezzasadną;

2) kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża

Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 23 września 2016 r. (sygn. akt II K .../15) postępowanie wobec M.G. o czyn z art. 230 § 2 k.k. polegający na tym, że „w okresie od 7 stycznia 2014 roku do dnia 17 stycznia 2014 roku w J. i innych miejscowościach woj. p., powoływał się wobec A.O. na wpływy w Wydziale Komunikacji, Transportu i Dróg Starostwa Powiatowego w J. i podjął się

pośrednictwa w załatwieniu sprawy, w zamian za uzyskanie korzyści majątkowej, polegającej na rejestracji przez A.O. przyczepy typu SAM o nr rej. [...] nabytej przez w/w na podstawie umowy sprzedaży datowanej na dzień 14 stycznia 2014 roku zawartą pomiędzy S.M. a A.O., na której to umowie podrobiono podpis sprzedającego” zostało warunkowo umorzone na okres próby 1 roku. Wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 23 lutego 2017 r. (sygn. akt II Ka .../16) wyrok Sądu Rejonowego został zmieniony w ten sposób, że na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 1 § 1 k.k. uniewinniono M.G. od zarzutu popełnienia czynu z art. 230 § 1 k.k.

Od powyższego prawomocnego rozstrzygnięcia kasację wniósł Prokurator Okręgowy w P., zarzucając przedmiotowemu orzeczeniu:

„1. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego art. 230 § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 4 k.k. - mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na niesłusznym uznaniu, że opis czynu nie zawiera znamion strony podmiotowej czynu z art. 230 § 1 k.k. tj. uzyskania korzyści majątkowej w postaci butelki wódki w związku z powoływaniem się wobec A.O. w okresie od 7 stycznia 2014 roku do dnia 17 stycznia 2014 roku w J. i innych miejscowościach woj. p., na wpływy w Wydziale Komunikacji, Transportu i Dróg Starostwa Powiatowego w J. i podjęcia się pośrednictwa w załatwieniu sprawy polegającej na rejestracji przez A.O. przyczepy typu SAM o nr rej. [...] nabytej przez w/w na podstawie umowy sprzedaży datowanej na dzień 14 stycznia 2014 roku zawartej pomiędzy S.M. a A.O., na której to umowie podrobiono podpis sprzedającego, podczas gdy opis czynu zarzucanego w akcie oskarżenia oraz w wyroku Sądu I instancji zawierał wskazanie wszystkich znamion przestępstwa z art. 230 § 1 k.k.

2. rażąco obrazę przepisów prawa procesowego art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. - mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, polegającą na błędnym przyjęciu, że opis czynu przypisany oskarżonemu M.G. nie zawiera wszystkich ustawowych znamion przestępstwa z art. 230 § 1 k.k., gdyż w opisie tym nie wskazano na czym polegało przyjęcie korzyści majątkowej, podczas gdy opis przyjęty w wyroku Sądu Rejonowego w J. z dnia 23 września 2016 roku, sygn. akt II K .../15 zawiera znamię uzyskania korzyści majątkowej, zaś konkretyzacja co było korzyścią majątkową wynikała z bezspornych ustaleń faktycznych, które poczynił Sąd I

Instancji i zaprezentował w pisemnych motywach wyroku, co bezzasadnie odrzucił Sąd odwoławczy.”

Podnosząc powyższe zarzuty Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna. Wbrew twierdzeniom Autora kasacji, dokonane w sprawie ustalenia faktyczne nie przesądzają o tym, by M.G. przyjął korzyść majątkową *w zamian* za pośrednictwo w załatwieniu sprawy polegającej na rejestracji przez A.O. przyczepy typu SAM o nr rej. [...] (czyn zakwalifikowany w akcie oskarżenia jako przestępstwo z art. 230 § 1 k.k.). W uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, w ramach omawiania kwalifikacji prawnej tego czynu, stwierdzono jedynie, że oskarżony „dostał za to butelkę wódki”. Sformułowanie takie nie rozstrzyga jednak, czy owa korzyść w postaci butelki wódki została M.G. wręczona po czynie, czy też wręczenie owej korzyści (lub obietnica przekazania tej korzyści) stanowiła element motywujący M.G. do podjęcia się pośrednictwa w załatwieniu sprawy.

Kwestia ta ma zasadnicze znaczenie w perspektywie realizacji znamion przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. Jak podkreśla się w literaturze, korzyść majątkowa lub osobista (albo ich obietnica) ma stanowić na gruncie przestępstwa płatnej protekcji motyw, decydujący o podjęciu się przez sprawcę pośrednictwa w załatwieniu sprawy (zob. M.Iwański: Odpowiedzialność karna za przestępstwa korupcyjne, Kraków 2016, s. 47; J.Lachowski w: Kodeks karny. Część Szczególna Tom II, red. M.Królikowski, R.Zawłocki, Warszawa 2013, Nb 79 do art. 230). Z istoty rzeczy motyw ten musi pojawić się przed popełnieniem czynu. Wynika to wyraźnie z użytego w treści art. 230 § 1 k.k. zwrotu „podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść (...) albo jej obietnicę”. Nie wystarczy więc dla realizacji znamion przestępstwa płatnej protekcji z art. 230 § 1 k.k. samo przyjęcie korzyści majątkowej (lub osobistej), czy też obietnicy takiej korzyści już po podjęciu się pośrednictwa w załatwieniu sprawy.

Wyżej wskazana kwestia nie została w sposób jednoznaczny rozstrzygnięta przez sąd I instancji, a z uwagi na kierunek apelacji nie mógł jej także rozstrzygnąć

sąd II instancji. W tej sytuacji trafne było uniewinnienie M.G. z zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 230 § 1 k.k., bowiem te ustalenia faktyczne, które przyjął sąd I instancji nie dawały podstaw do jednoznacznego sformułowania wniosku, iż doszło do realizacji znamion typu czynu zabronionego z art. 230 § 1 k.k.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

a.ł